

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Alustavia havaintoja yleishyödyllisille yhteisöille v. 2023 maksetuista valtionavustuksista

SIHTEEREISTÖ
PARLAMENTAARINEN NEUVOTTELUKUNTA
2.4.2024

Aineiston luonne

- Esiteltävä [raporttiluonnos](#) on luonnosvaiheessa. Tietoja tullaan neuvottelukunnan palautteen perusteella tarkentamaan ja raportin näkymiä priorisoimaan
- Lopullinen tuotos johtopäätöksineen esitellään neuvottelukunnalle kesäkuun kokouksessa. Tällöin aineiston on tarkoitus olla valmis myös julkaistavaksi.

Tiedonkeruun toteuttaminen

- Neuvottelukunnan tehtävänä on seurata yleishyödyllisille yhteisöille myönnettäviin valtionavustuksiin osoitettavien määrärahojen kokonaisuutta ja sen kehitystä
- Tiedot kerättiin neuvottelukunnalle esitetyn suunnitelman mukaisesti vuonna 2023 yleishyödyllisille yhteisöille maksetuista valtionavustuksista hyödyntäen valtion keskuskirjanpitoa, valtion talousarviota ja valtion tilijaottelua
- Tietoja tarkennettiin OKM:ssä, MMM:ssä ja UM:ssä; selkeät kirjausepätkäkorjaukset korjattu
- Valtiokonttorin analysointi- ja raportointipalvelu laati luonnoksen VM:n toimeksiannon mukaisesti
- Tiedonkeruu on mahdollista toistaa neuvottelukunnassa vuosittain –vuodesta 2025 alkaen käytettävissä ovat lisäksi Haeavustuksia.fi- ja Tutkiavustuksia.fi-palvelujen tiedot

Tiedonkeruun kohteena olleet valtionavustukset

Kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen sektori, joka sisältää esimerkiksi seuraavia yhteisöjä, jotka tarjoava markkinattomia tavaroita ja palveluita kotitalouksille (Tilastokeskus):

- ammattiyhdistykset, ammatilliset ja tieteelliset seurakunnat, kuluttajayhdistykset, poliittiset puolueet, evankelisluterilainen ja ortodoksinen kirkko, muut kirkot ja muut uskonnolliset yhteisöt myös julkisen sektorin rahoittamat muttei valvomat ja sosiaaliset, kulttuuri- ja viihde- sekä urheilukerhot
- hyväntekeväisyys-, hätäapu- ja avunantojärjestöt, joita muut institutionaaliset yksiköt rahoittavat vapaaehtoisin raha- ja luontoismuotoisin tulonsiirtein

Mukana ei ole avustukset yksityishenkilöille, kotitalouksille, yrityksille, kunnille tai yliopistoille

Tarkastelukohteita

- Momentit, joilta avustuksia on maksettu
- Avustusten määrä hallinnonaloittain, kirjanpitoyksiköittäin ja momenteittain
- Avustusten määrä suhteessa momenttien muuhun käyttöön
- Avustusten jakautuminen pääomatalouteen (investointiavustus) ja käyttötalouteen (muu erityisavustus ja yleisavustus)
- Ulkomaille maksetut erät
- Rahapeliuottomomenttien käyttö OKM:n, MMM:n ja STM:n hallinnonaloilla
- Eduskunnan tarkalla tasolla päättämät avustukset
- Vuosien 2021 ja 2022 valtion talousarviosta siirtyneet erät (vuotuisuus – monivuotisuus)
- Avustusten säädösperusta

Alustavia havaintoja

- Luonnos kuvaa maksutiedot tarkimmillaan kirjanpitoyksiköittäin eli jos virasto ei ole oma kirjanpitoyksikkönsä, sen maksamat avustukset kohdentuvat kirjanpitoyksikölle (Esim. Taiken ja KAVIn avustukset osana OKM:n kirjanpitoyksikköä)
- On mahdollista, että maksut eivät kaikilta osin kohdistu valtionavustuksiin tai yleishyödyllisiin yhteisöihin – tarkempi tieto edellyttäisi tositasolle menevää selvittelyä ko. kirjanpitoyksikön kanssa
 - Raportti tulee kuitenkin luomaan hyvän kokonaiskuvan
- Momentit (joilta avustuksia on maksettu) ovat moninaisia; on selkeitä avustusmomentteja mutta myös momentteja, joille on budjetoitu esim. kulutusmenoja
- Osa investointiavustuksista on mahdollisesti tiliöity käyttötalouden puolelle

Alustavia havaintoja

- Eri pääluokissa (hallinnonaloilla) on vaihtelua siirtyvien erien käytön laajuudessa ja eduskunnan päätösten yksityiskohtaisuuden tasossa
- Avustuksia on maksettu monenlaisiin tarkoituksiin eri hallinnonaloilla. Joitakin havaintoja siitä, että avustuksia on maksettu eri hallinnonaloilta samantyyppisiin tarkoituksiin
- Rahapelituottomomenteilta on maksettu noin puolet kaikista yleishyödyllisille yhteisöille maksetuista avustuksista
- Lukuisia momenteja, joilta avustuksia on maksettu eduskunnan päätöksellä valtion talousarviossa nimetyille saajille. Osa avustuksen saajista on vakiintuneita tai/ja taustalla erityislainsäädäntöä

Ulkomaille maksetut erät

- Tämä tili sisältää kehitysavut sekä kansainvälisten järjestöjen rahoitus- ja maksuosuudet. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut kuuluvat tilille 45410000 Jäsenmaksut ulkomaille ei ne eivät ole tarkastelussa mukana.
- Ulkomaille maksettuja eriä on eniten ulkoministeriön momenteilla, jonkin verran maksuja myös muilta hallinnonaloilta
- Käymme ulkomaille maksettujen erien kokonaisuuden tarkemmin läpi seuraavassa kokouksessa. Asiantuntijana kokouksessa UM:n edustaja

Kysymyksiä

- Millaisia kysymyksiä aineistosta nousee?
- Millaiset asiat aineistossa kiinnostavat?
- Onko aineisto käytettävä?
- Puuttuuko tietoa?
- Löysitkö tarvitsemasi?